

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE MEMBRIS ECCLE-||SIAE MILITANTIS,|| TRIBVS LIBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

III. Ex Scripturis asseritur politicus Magistratus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53880](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53880)

Nos eam quinque argumentis refellemus; nam tot etiam sunt aduersariorum fundamenta. Primò, ex Scripturis. Secundò, ex exemplis Sanctorum. Tertiò, ex fine seu necessitate. Quartò, ex causa efficiente. Quintò, ex origine.

CAPVT III.

Ex Scripturis asseritur politicus Magistratus.

QVANTVM ad PRIMVM, Scriptura Testamenti veteris plena est testimoniis. Exod. 22. Iudices populi à Deo ipso vocantur Dij, sicut etiam Psal. 81. *Deus stetit in Synagoga Deorum, in medio autem Deos diiudicat;* cuius vocabuli rationem explicat Iosaphat 2. Paralip. 19. ubi dicit iudices non hominum, sed Dei iudicia exercere, id est, loco Dei iudicare. Et similiter Deuter. 1. monet Moyses iudices populi, ut iustè iudicent, quia Dei iudicium est. & Christus Ioan. 10. *Si illos dixit Deos, ad quos sermo Dei factus est, quem Pater sanctificauit, & misit in mundum, &c.* Vbi Christus vult dicere; Si Principes Deus vocat Deos, quia ad illos mandatum diuinum factum est, ut iudicent loco suo, cur non magis, &c. non enim quadrat quod alij dicunt, vocatos Deos eos oēs, quibus Deus loquutus est; si ergo Principes vocantur Dij, quia locum Dei tenent, non potest reprehendi munus Principum, nisi reprehendatur Dei ipsius munus.

Præterea Deut. 17. describit Moyses leges Regi futuro, & in libro iudicum, cap. vlt. in vltimis verbis reddere volens Spiritus sanctus causam omnium malorum, quæ acciderunt illo tempore, dicit: *In diebus illis non erat Rex in Israël, sed vnusquisq; quod bonum sibi videbatur, hoc faciebat.* In eodem libro Iudicum, & in lib. Regum passim habemus Deum excitasse Israëlī Iudices, aut Principes, per quos populum liberaret. Prouerb. 8. *Per me Reges regnant.*

Respondent Anabaptistæ, Iudæis fuisse permittos Magistratus propter imperfectionem; at aliam rationem esse Testamenti noui.

AT contra; nam in primis Prophetæ prædixerunt omnes Reges terræ seruituros Christo, & Ecclesiæ: quod non potest fieri, nisi in Ecclesia sint Reges Psalm. 2. *Et nunc Reges intelligi-*

selligi-

relligite, erudimini, qui iudicatis terram, apprehendite
 plinam; secundum Hebræum כָּרַץ וְשִׁרְיָהוּ osculamini
 quem in eodem Psalmo Scriptura vocat Messiam; item
 71. Adorabunt eum omnes Reges terra, omnes Gentes
 ei. Isaia 60. Ambulabunt Gentes in lumine tuo, & Reges
 splendore ortus tui. Et cap. 49. Erunt Reges nutrices tui, &
 gina nutrices tua, Sultu in terra demisso adorabunt te, et
 ueres pedum tuorum lingent; quod certè impletum videtur
 in Constantino, Theodosio, Carolo Magno, & aliis, qui
 rauerunt sepulcra Apostolorum, & Martyrum, & Ecclesias
 ditauerunt, & protexerunt.

Præterea, Christus, prædicans Euangelium regni, inter
 dixit: *Reddite qua sunt Cesaris Cesari.* Matth. 22. & Paulus
 Roman. 13. iubet, vt *Omnia anima potestatibus submissioribus
 subdita sit; non enim est potestas nisi à Deo, &c.* Et ibidem
 repetit, Principes seculares, quibus tributa redduntur, esse
 ministros Dei, quo loco vtitur etiam Irenæus lib. 4. cap. 37.
 Item 1. Tim. 2. iubet Apostolus nominatim orari pro Regibus,
 quo loco vtitur Tertullianus in Apologet. cap. 31. quod
 calumniabantur Ethnici Christianos, quod magistratus
 nollent parere; at certè si Euangelium non ferret magis-
 trum, oporteret orare pro destructione Regum & Principum.
 Ad Tit. 3. *Admone illos principibus & potestatibus sub-*
esse, & 1. Petr. 2. Deum time, Regem honorificate.

SE D respondet, ex his testimoniis probari, oportere
 parere Regi Ethnico, non autem licere Christianis regna
 possidere, & Magistratus gerere. Quibus nos respondemus
 PRIMVM, non esse mirum in Testamento nouo non fieri
 multam mentionem magistratum; nam Christus non ve-
 nit constituere regnum politicum, sed regnum spirituale, &
 cœleste; & similiter Apostoli in hoc regno spiritali cōme-
 dando, & propagando occupati fuerunt, politicum relique-
 runt, vt antea erat.

ADDIMVS præterea; Licet nõ expressè Scriptura noui Te-
 stamenti approbet in Ecclesia Magistratū politicum, tamen
 euidenter colligi ex adductis testimoniis; nam si Christianis
 licet subesse Regi Ethnico, cur nõ potius Regi Christiano
 si licet Christiano subesse, cur nõ præesse? cum subesse vide-
 tur magis contra libertatem Evangelicam, quam præesse.
 D 31.

DENIQUE, si Christianæ libertati repugnaret subiectio, vel præfectura ciuilibus, magis repugnaret Ecclesiastica, quia Christiana libertas magis pertinet ad Christianum, ut est ciuis Ecclesiæ, quàm ut est ciuis mundi: At non repugnat Christianæ libertati præfectura, vel subiectio Ecclesiastica, ut patet ex illo Matt. 24. *Quis putas est fidelis seruus & prudens, quæ constituit Dominus super familiam suam?* Et ex illo Rom. 12. *Qui præest in sollicitudine.* Et ex illo Hebr. 13. *Obedite præpositis vestris;* Neq; igitur repugnat præfectura, vel subiectio politica. Atq; hinc soluitur primum argumentum contra allatum.

Ad PRIMVM ergo dicendum est, Christum eo loco de seipso tantum loqui, & rectissime probare se, quia Filius Dei summi Regis esset, non fuisse obligatum soluere tributum ulli Principi. alioqui ipse idem iussit reddi cæsum Cæsari, Matth. 22. & Apostolos Rom. 13. *Cui tributum, inquit, tributum, &c.*

Ad SECUNDVM, eo loco Christus instituit Ecclesiasticum Magistratum, & eum distinguit à politico, & à politico corrupto, cui pompæ, superbia, fastus annexa esse solent, qualem etiam politicum Magistratum, si intelligamus prohibitum esse Christianis, nihil absurdi dicemus; ibi enim non reprehenditur regnum, sed modus regnandi.

Ad TERTIUM, non vult Paulus dicere, non sinatis vos obligari vlla lege, sed soluite maturè omnia debita; præcedit enim: *Reddite omnibus debita, cui tributum, &c.* Et quia solius amoris debitum nunquam ita reddi potest, quin semper teneamur amare, ideo ait: *Nemini quidquam debeatis, nisi ut inuicem diligatis.*

Ad QUARTVM dico, fieri seruum hominis, eo loco significare seruire homini propter hominem tantum; nam alioqui ibidem Paulus hortatur seruos, ut etiãsi possint fieri liberi, tamè magis eligant seruitutem. & Gal. 5. *Seruite, inquit, inuicem.*

Ad VLTIMVM dico, ibi nomen Domini propriè accipi, quomodo non conuenit nisi Deo, nec propterea tolluntur Reges, & Principes, qui non propriè domini sunt, sed ministri Dei, qui vnus verus est Dominus, nullus enim est titulus maior; nam verus Dominus duas habet conditiones, quæ nulli creaturæ cõueniunt. Vna est, ut possit pro libito vti re, cuius est dominus, & eam augere, minuere, mutare, annihilare, &c. Altera, ut nulli seruiat, id est, nulla re indigeat, sed

FFF

seipso

seipso sufficiat ad omnia, vt rectè notat Augustinus lib. de Gen. c. 11. & deducit ex Psal. 15. *Dixi Domino, Deus meus, quia bonorum meorum non eges*; nam in Hebræo est, *domino, Dominus meus* יהוה אלהי. & hinc est quod LXX. interpretes vbiq; nomē propriū Dei יהוה reddiderūt per *dominus* & Hieronymus per *Dominum*. hinc etiā Augustus, vt Tullianus refert in Apologetico, cap. 34. nunquam se *Dominum* appellari passus est, quod intelligeret hunc titulum sibi Deo conuenire, & è contrario reprehenditur à Suetonio in incredibilis arrogantia Domitianus, quod in Amphitheatro sibi acclamari libenter audiret: *Domino, & Domine facite, & quod iuberet de se scribi: Dominus, & Deus* etc. sic fieri iubet.

CAPVT IV.

Idem asseritur exemplis Sanctorum.

SECUNDA ratio sumitur ab exemplis; nam si mala esset principatus, nunquam viri sancti gessissent; at habemus in Scriptura plurima exempla sanctorum Principum, vt Melchisedech, Iosephus Salem, Iosephi Patriarchæ, qui toti Egypto vti illi præfuit, Moysis, Iosue, omnium ferè Iudicum, Dauidis, Iomonis, Ezechia, Iosaphat, Iosia, Danielis, Mardochei, Nehemia, Machabæorum, & aliorum.

In Testamento nouo videmus Ioan. 4. Regulam creditur se in Christum, nec tamen iustum renunciare principatus, & similiter Actor. 13. proconsulem conuersum à Paulo, nō propterea deposuisse Magistratum. Videmus deinde à S. Fabiano Papa & Martyre, & à tota Ecclesia admissum fuisse Philippum Imperatorem, nec illi imperatum, vt deponeret imperium, vt ex historia Eusebij lib. 6. cap. 25. colligitur.

Quod autē non sit in Testamēto nouo maior copia exemplorum, ratio est, quia Deus voluit Ecclesiam suam inchoare ab hominibus pauperibus, & vilibus, vt dicitur 1. Corint. 1. ne putaretur augmentum Ecclesiæ opus humanum, si fauore Principum creuisset, immò è contrario voluit Deus primis CCC. annis vt Ecclesia totis viribus oppugnaretur ab Imperatoribus totius mundi, vt inde ostenderet, opus suum esse